

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LORRAINE SCHEMBRI ORLAND**

Seduta tal-15 ta' Ottubru, 2013

Citazzjoni Numru. 880/2010

Godfrey Gialanze (ID 566742M), Dr Michael Gialanze (ID 758238M), Wilfred Gialanze (ID 288146M), Miriam Farrugia (ID 648333M)

vs

II-Kummissarju tal-Artijiet

II-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors ta' Godfrey Gialanze (ID 566742M) datat 3 ta' Settembru 2010 ipprezentatat quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta, fejn espona: -

Illi r-rikorrenti huma lkoll, f'sehem mhux ugwali, I-eredi tal-mejtin John u Carmelina konjugi Gialanze.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi permezz ta' zewg skritturi tat-18 ta' Marzu 1955 u 29 ta' Novembru 1955 l-awtur tar-rikorrenti kien kera minghand l-awtur tal-intimat il-fond Flat 1, Block 1, u l-hanut bin-numru 3, Block 1, it-tnejn f'Misrah San Gwann, Valletta, bil-kera ta' Lm130 (illum €302.82), u bil-kera ta' Lm225.50 (illum €525.26) fis-sena rispettivamente li jithallsu kull sitt xhur bil-quddiem.

Illi l-awturi tar-rikorrenti u warajhorn, meta gew nieqsa, ir-rikorrenti dejjem hallsu puntwalment il-kera dovuta u l-istess kera dejjem giet accettata mill-intimat, ghal liema pagamenti nhargu r-ricevuti relativi.

Illi fit-8 ta' Marzu 2010 inhargu l-ittri *da parte* tal-intimat li permezz tagħhom ir-rikorrenti gew infurmati illi "ma hijex l-intenzjoni tal-Gvern li jgedded il-kirja tal-fond hawn fuq imsemmi wara t-30 ta' Gunju 2010" u r-rikorrenti gew mgharrfa biex jivvakaw l-istess fondi u in difett li l-affarijiet li jinsabu fl-istess fondi ser jitnehħew mill-intimat a spejjez tar-rikorrenti.

Illi b'ittra ohra tat-18 ta' Awwissu 2010 l-istess intimat hareg, din id-darba, ordni kontra r-rikorrenti biex fi zmien hmistax-il-gurnata jizgombraw mill-fondi imsemmija u jneħħu kull ma hemm fihom.

Illi din l-ordni tat-18 ta' Awwissu 2010 inharget allegatament bis-sahha tal-Kapitolu 228 tal-ligijiet ta' Malta.

Illi *ai termini* tal-istess ligi l-intimat ma setax johrog l-istess ordni *stante* li ma jissusistux ebda wahda mir-rekwiziti li abbazi tagħhom l-Kummissarju tal-Artijiet għandu dritt li johrog tali ordni.

Illi r-rikorrenti jokkupaw l-imsemmija fondi b'titulu ta' kera mingħand l-intimat u għaldaqstant l-intimat ma għandux id-dritt li jizgombra lir-rikorrenti mill-imsemmija fondi.

Jghid għalhekk l-intimat ghaliex din il-Qorti ma għandhiex tiddikkjara taqta' u tiddeciedi;

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi l-ordnijiet minnu mahruga fil-18 ta' Awwissu 2010 huma irriti u nulli u minghajr ebda fundament guridiku u kwindi minghajr ebda effett legali;
2. Illi r-rikorrenti għandhom titolu validu ta' kera fuq l-fondi in kwistjoni; u
3. Konsegwentement tordna illi l-listess ordnijiet mahruga fit-18 ta' Awwissu 2010 ma għandhomx jibqghu jsehhu - kollex skont kif intqal fuq u għar-ragunijiet fuq premessi.

Bl-ispejjes komprizi dawk tal-mandat ta' inibizzjoni prezentat fit-30 ta' Awwissu 2010 kontra l-intimat li minn issa jibqa' ngunt għas-subizzjoni tieghu.

Rat li dan ir-rikors gie appuntat għas-smigh mill-Qorti kif diversament presjeduta għas-seduta tas-7 ta' Dicembru 2010.

Rat ir-risposta guramentata tal-intimat il-Kummissarju tal-Artijiet, is-Sur Albert Mamo datata 12 ta' Ottubru 2010, fejn s-Sur Mamo jikkonferma s-segwenti fatti:-

1. Illi l-intimat gie notifikat bir-rikors numru 880/2010 fl-ismijiet Godfrey Gialenze et vs il-Kummissarju tal-Artijiet nhar it-22 ta' Settembru 2010;
2. Illi l-intimat hu s-sid tal-fond Flat 3, Block 1 (tenement numru 63249) u tal-hanut bin-numru 3, Block 1 (tenement numru 63213), it-tnejn f'Misrah San Gwann, il-Belt Valletta, liema fondi kienu moghtija lill-atturi b'titolu ta' kirja li tiggedded kull sitt xhur bil-quddiem;
3. Illi permezz ta' ittra tat-8 ta' Marzu 2010, il-Kummissarju intimat informa lill-atturi illi wara l-perijodu ta' skadenza li jagħlaq fit-30 ta' Gunju 2010, hu ma kellux l-intenzjoni li jgħedded l-imsemmija kirja;
4. Illi fit-18 ta' Awwissu 2010, inharget ordni ta' zgħażiamento *ai termini* tal-Kapitolu 228 tal-Ligijiet ta' Malta, li jirregola l-izgħażiamento minn artijiet amministrati

jew mizmuma mill-Gvern, u li jispecifika li I-Kummissarju tal-Artijiet għandu diskrezzjoni assoluta biex jizgombra persuni li jkunu qegħdin jokkupaw proprieta` tal-Gvern minghajr ebda titolu;

5. Illi t-titolu ta' kirja li kienu jgawdu l-atturi spicca meta I-Kummissarju tal-Artijiet infurmahom illi l-kirja ma kinitx ser tiggedded wara t-30 ta' Gunju 2010 u ghaldaqstant kwalsiasi okkupazzjoni tal-imsemmi fond wara l-iskadenza tat-30 ta' Gunju 2010 kienet tammonta għal okkupazzjoni minghajr titolu da parti tal-atturi, u kien fir-rigward ta' din l-okkupazzjoni li I-Kummissarju intimat ezercita d-dritt li jaqtih l-Artikolu 3 tal-Kapitolo 228;

6. Illi minn dan kollu jirrizulta li l-atturi m'ghandhom l-ebda dritt jew pretensjoni fir-rigward tal-fondi in kwistjoni, u li I-Kummissarju tal-Artijiet agixxa biex jipprotegi d-drittijiet tal-Gvern fuqhom;

7. Illi f'dan ir-rigward hemm decizjoni tal-Qorti moghtija nhar l-24 ta' Settembru 2010 (fl-atti tal-mandat t'inibizzjoni numru 1380/2010 LQ), li ma laqghetx talba ghall-hrug ta' mandat t'inibizzjoni kontra I-Kummissarju tal-Artijiet, sabiex dan jigi inibit milli jwettaq l-Ordni ta' Zgħumbrament in kwistjoni.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat il-verbali tas-seduti kollha mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta, inkluz dak tal-4 ta' Ottubru 2012 fejn il-partijiet qablu li l-provi gew konkluzi quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Michael Camilleri. Dr. Joseph Schembri għar-rikorrenti esebixxa kopja ta' sentenza b'mertu identiku deciza minn Qorti diversament presjeduta pero` li qieghda pendenti quddiem l-Appell. Dr. Michaela Muscat talbet li tagħmel nota ta' osservazzjonijiet. Il-Qorti laqghet it-talba. Il-kawza giet differita għas-sentenza in difett ta' ostakolu ghall-21 ta' Marzu 2013.

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tal-Kummissarju tal-Artijiet datata 2 ta' Novembru 2012 a fol 102 tal-process.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-rikorrenti datata 7 ta' Novembru 2012 a fol 109 tal-process.

Rat is-surroga datata 17 ta' Jannar 2013 fejn din il-kawza giet assenjata lil din il-Qorti kif hekk presjeduta.

Rat il-verbal tas-seduta tal-21 ta' Marzu 2013 mizmuma quddiem din il-Qorti kif hekk illum presjeduta fejn meta ssejhet il-kawza l-partijiet msejhin tliet darbiet baqghu ma dehrux. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghall-15 ta' Ottubru 2013.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

Permezz ta' din il-kawza, l-atturi qed jimpunjaw ordnijiet ta' zgumbrament mahruga mill-konvenut biex fi zmien 15-il jum huma jizgombraw minn fondi mikrija lilhom, konsistenti f'appartament u hanut, rispettivament Flat 1, Block 1, u numru 3 Block 1, it-tnejn f'Misrah San Gwann, Valletta, liema ordnijiet li nhargu b'ittra fit-18 ta' Awwissu 2010 huma irriti u nulli.

L-intimat wiegeb li l-ordni ta' zgumbrament hareg *ai termini tal-artikolu 3 tal-Kap 228* tal-Ligijiet ta' Malta li jirregola l-izgumbrament ta' artijiet amministrati mill-Gvern.

Fil-qosor, l-atturi bhala eredi tal-mejtin John u Carmelina konjugi Gialanze kienu qed jikru l-appartament numru 1, bil-kera ta' €302 fis-sena, u l-hanut numru 3, it-tnejn fi Block 1, f'Misrah San Gwann, Valletta, bil-kera ta' Lm525.26 fis-sena, mill-Gvern ta' Malta. Il-kera tithallas kull sitt xhur bil-quddiem. L-atturi gew infurmati b'ittra *da parte* tal-intimat datata t-8 ta' Marzu 2010 li l-kirja tagħhom ma kenix ser tiggedded wara it-30 ta' Gunju 2010. Sussegwentement inhareg u gie notifikat ordni ta' zgumbrament fuq il-hanut u fond in kwistjoni fit-18 ta' Awwissu 2010, ciee' wara li skada t-terminu tal-kirja.

F'dan ir-rigward il-Qorti b'deċiżjoni tal-24 ta' Settembru 2010 (numru 1380/2010LQ)¹, ma laqgħetx talba għall-ħrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni kontra l-Kummissarju tal-Artijiet, sabiex dan jiġi inibit milli jwettaq l-Ordni ta' Żgumbrament in kwistjoni.

L-Artikolu 3 tal-Att dwar Zgumbrament minn Artijiet (Kap 228) jipprovdi:- “*Il-Kummissarju, jekk fil-fehma tieghu jkun hekk mehtieg jew spedjenti li jagħmel, jista' fid-diskrezzjoni assoluta tieghu jordna l-izgumbrament ta' kull persuna minn kull art li tkun okkupata minn dik il-persuna mingħajr ebda titolu jew li tkun mogħtija b'encroachment jew, f'kaz ta' art li minn zmien għal zmien tkun giet specifikata skont id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 2 ta' l-Ordinanza dwar il-Kummissarju ta' l-Artijiet, meta jkun skada l-perjodu ta' zmien specifikat f'kuntratt li jkun jagħti titolu, u t-tnejhija minn hemm ta' kull oggett mobbli, fi zmien specifikat li jingħata fl-ordni u jista' għal dak il-ghan jagħti dawk id-direttivi li fil-fehma tieghu jkunu meħtiega biex kull ordni bhal dak jigi ezegwit bl-anqas dewmien possibbli.”*

Il-kelma 'art' uzata fl-artikolu tinkludi art jew bini mizmuma jew amministrata mill-Gvern u għalhekk il-fond in kwistjoni hu nkluz fid-definizzjoni ta' 'art' taht dan l-Att pero` l-izgumbrament taht l-artikolu 3 jirreferi għal okkupanti bla titolu jew 'art' mogħtija 'on encroachment'.

Il-Kummissarju tal-Artijiet isostni li l-atturi kienu qed jokkupaw proprjeta' pubblika mingħajr titolu meta nhareg l-ordni ta' Żgumbrament (fit-18 ta' Awwissu 2010) galadarba l-kirja ma għeddidtx wara l-iskadenza tat-30 ta' Gunju 2010; u li f'dan il-kaz għandu diskrezzjoni assoluta.

Mhumix ikkонтestati l-fatti taz-zewg ittri ta' Marzu u Awwissu 2010, kif ukoll li l-kera tal-fondi thallset puntwalment, u lanqas mhu kkontestat li l-atturi kienu l-legħiġi inkwilini almenu sat-30 ta' Gunju 2010. Huma ma

---

¹ Dok. A1 a fol. 13 tal-process.

vvakawx il-fond u ghalhekk inhareg l-ordni ta' zgumbrament mertu ta' din il-kawza.

Skont ix-xhieda li ta **Godfrey Gialanze**² l-intimat kien fisser li ried ipoggi l-inkwilini tal-hwienet li kienu sitwati f'Bieb il-Belt fi proprjeta' ohra minhabba l-progett pubbliku li kien qed jitwettaq hemmhekk. L-atturi oggezzjonaw li għandhom jigu zgħumbrati sabiex jigu akkomodati persuni privati ohra mingħajr sentenza mill-Qrati. Xehed ukoll li l-hanut kien jinfetah regolarment "izda mhux kuljum" u l-hanut kien anke nzamm magħluq għal xi perjodu meta hu kien ma jiflahx. L-atturi pproducew xhieda li qalu li huma kienu jaraw il-hanut miftuh³

Dan kollu gie kkontestat mill-**Kummissarju tal-Artijiet**⁴.

Hu kkonferma li l-Gvern ta' Malta hu s-sid tal-fond li jgib in-numru 63213 li kien inkera lill-awtur tal-atturi f'nofs iss-snin hamsin. Hu xehed li "*Is-sid ta' kwalunkwe kirja li tiggedded minn zmien għal zmien għandu d-dritt li jagħzel li ma jirrinovax il-kirja - kif fil-fatt sar. Izda fatturi ohra li gew ikkunsidrat iċċien l-fatt li ahna bhala Dipartiment konna nafu li l-fond in kwistjoni mhux jinfetah⁵ u mhux qiegħed jigi gestit bhala hanut u kien biss meta saru spezzjonijiet minn ufficjali tad-Dipartiment u nhareg l-avviz li l-kirja mhux ser tigi mgedda li kien hemm granet fejn il-hanut rega' beda jinfetah..... Illi l-fond hu mehtieg sabiex jigu rilokati sidien ta' hwienet li kien joperaw minn Bieb il-Belt u li kellhom jivvakaw il-proprjeta' tagħhom minhabba l-Progett li ser isir hemmhekk.*"

L-atturi sostnew li kien hemm diversi hwienet hdejhom, ukoll proprjeta' tal-Gvern, li ma gewx soggetti ghall-ordni ta' zgħumbrament.⁶ Fuq dan, Albert Mamo xehed li "*donna l-Belt kollu u kull fejn sibna hanut mhux qed jopera u li nistgħu nieħdu hadni, u dan kien wieħed minnhom.*"

² Affidavit a fol 18-20 tal-process.

³ Ara affidavits ta' John Bonello, Richard Buhagiar u Alex Anastasi, esebiti b'nota a fol. 23 et seq. tal-process.

⁴ Affidavit ta' Albert V Mamo esebit a fol. 28 tal-process.

⁵ Xehed li dan seta' jixhed fuqu personalment ghaliex kien jghaddi ta' spiss minn quddiem il-hanut f'diversi hinijiet u granet - (seduta tal-11 ta' Mejju 2011).

⁶ Para 11 tal-affidavit ta' Godfrey Gialanze.

Biex juru li l-fond kien jinfetah gew esebiti VAT *returns* ta' John Geranzi Limited ghas-snin 2006-2010⁷. Fis-sena 2009 ma gie dikjarat xejn *ai fini* tal-VAT. L-atturi esebew ukoll estratti mill-*profit and loss accounts* tas-socjeta' msemmija ffirmati mill-awditur tal-kumpanija ghas-snin 1992 sa 2010. **Godfrey Gialanze** spjega li riferibbilment ghas-sena 2009, id-dhul gie akkumulat fid-dikjarazzjoni ghas-sena 2010.⁸

Il-Qorti kkonsidrat li l-ittra tat-18 ta' Awwissu 2010 ma gietx esebita fil-process izda, kif rilevat *ante*, ma hemmx kwistjoni bejn il-partijiet li l-ordni ta' zgumbrament inghatat f'dik id-data b'ittra lill-atturi.

Jirrizulta mill-provi li d-decizjoni tal-Kummissarju tal-Artijiet kienet ittiehdet primarjament peress li għat-twettiq tal-Progett ta' Bieb il-Belt kien jenhtieg li jigu rilokati diversi sidien tal-hwienet sitwati hemmhekk. Dan kien l-iskop. L-ghazla tal-fondi odjerni kienet determinata minn kostatazzjoni unilaterali ta' fatt magħmul mill-Kummissarju tal-Artijiet fis-sens li l-fond ma kienx qed jigi avvjet kif suppost.

Jigi rilevat minnufih li l-Qorti mhiex impressionata bir-riferenza li saret mill-atturi ghall-fatt li hwienet ohra f'Misrah San Gwann ma sofrewx l-istess trattament. Jekk l-atturi qed jallegaw xi forma ta' diskriminazzjoni, din zgur ma gietx sostnuta skont il-Ligi u m'hix qed tingħata ebda rilevanza fil-konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti.

Konsiderazzjonijiet Legali

Skont l-**Artikolu 8 tal-Kap. 69**, biex sid il-kera jiehu lura l-pussess ta' fond mikri jrid jitlob il-permess tal-Bord li Jirregola l-Kera. Pero` s-**subinciz (2)** jipprovdi li dan il-provvediment ma jaapplikax ghall-fondi li huma proprjeta' tal-Gvern jew amministrati minnu.

⁷ Dokti. PS1-PS6 - Xhieda ta' Paul Scicluna mill-Ufficju tal-VAT fis-seduta tal-1 ta' Novembru 2011.

⁸ Seduta tat-2 ta' Novembru 2011 fejn irrefera għal DOK PS6.

L-intimat isostni li mhi mehtiega ebda forma skritta sabiex jinghata l-congedo lill-inkwilin.⁹ Galadarba l-inkwilini inghataw il-congedo, allura jsegwi li l-kirja giet itterminata fl-ahhar ta' Gunju 2010.

Il-Qorti tqis li sakemm ma jkun hemm ebda Ligi li torbot lil sid il-kera jgedded il-kiri meta jintemm fiz-zmien miftiehem jew prezunt, (u ghalhekk din il-Qorti qed tagħmel riferenza għad-disposizzjonijiet tal-Kap 69) sid il-kera jista', bla ma jkollu ghafnejn jagħti ragunijiet, ma jħallix illi l-kiri jkompli jiggedded. Dan jagħmlu billi jagħti avviz ta' congedo bhal ma' hi l-ittra tat-8 ta' Marzu 2010. Ladarba nghata dak l-avviz il-kiri, wara li jintemm iz-zmien kurrenti, ma jibqax isehħ. Għalhekk il-kiri mertu ta' din il-kawza għandu jitqies li ntemm fit-30 ta' Gunju 2010 u, wara dik id-data, l-atturi ma kellhom ebda titolu jkompli jzommu l-fondi mertu ta' din il-kawza. Isegwi li lanqas jenhtieg li jintwera xi interess pubbliku ghaliex "dan huwa kaz fejn semplicement il-kirja giet fi tmiemha."

L-atturi strahu fuq sentenza mogħtija minn din il-Qorti kif diversament presjeduta fl-ismijiet "**John Geranzi Limited v Il-Kummissarju tal-Artijiet**" (Citazz. 881/2010 AE) fejn il-Qorti qalet li "Dan ma jfissirx li l-Gvern jista' jaqbad u jizgombra lill-inkwilin minn hanut. Fil-fatt l-Artikolu 12 tal-Kap. 69 jipprovdः-

"Jekk il-fond ikun ħanut, sid il-kera ma jistax jieħu lura l-pussess tiegħu fiż-żmien li din l-Ordinanza tkun isseħħħ, ħlief fil-każ imsemmi fl-artikolu 9(a) jew jekk il-fond ikun tal-Gvern jew amministrat minnu jew ikun xort'oħra meħtieġ mill-Gvern għal skop ta' utilita` pubblika. Għalhekk jidher li taht il-Kap. 69, il-Gvern ma jistax jieħu lura l-pussess ta' hanut mikri u b'hekk ma jgeddid ix il-kirja ħlief meta l-hanut hu mehtieg minnu għal skop ta' utilita' pubblika." (enfasi tal-Qorti f'dik is-sentenza).

---

⁹ "Giuseppe Attard Portughese v Giuseppe Bona" - (Vol. XXVI.Pt.I p.199)

F'dik is-sentenza wkoll il-Qorti qalet li r-rekwizit ta' interess jew skop pubbliku¹⁰ hu mehtieg mill-artikolu **1576A** tal-**Kap.16** tal-Ligijiet ta' Malta li tippermetti lill-Gvern li jwaqqaf kirja minghajr il-htiega li jirrikorri quddiem awtorita' gudizzjarja.

Din il-Qorti ma taqbilx mal-konkluzjonijiet migjuba fis-sentenza fuq citata.

Minn qari tal-artikoli **8(2) u 12 tal-Kap 69** tal-Ligijiet ta' Malta, jirrizulta li I-Gvern, bhala sid ta' proprjeta` mikrija, jista' jaghzel fid-diskrezzjoni assoluta tieghu, li ma jgeddidx dik il-kirja u jaghti I-congedo relattiv. Ghal dan ma hemmx bzonn ta' raguni, sew jekk qed jaghmel dan ghal skop ta' utilita' pubblica, sew ghal ragunijiet ohra. Lanqas hu I-kaz li jipprova xi ksur da parti tal-inkwilin tal-obbligazzjonijiet tieghu kif hu mahsub fl-artikolu 9(a) tal-Kap.69, liema raguni għandu jingħata fejn il-proprjeta` mhix proprjeta' tal-Gvern.

Difatti I-artikolu 12 jiddisponi tliet eventwalitajiet għar-riċepsa pussess ta' hanut:

- i. Fil-kaz ta' proprjeta` privata, jekk jirrizultaw I-elementi previsti mill-artikolu 9(a); jew
- ii: *jekk il-fond ikun tal-Gvern jew amministrat minnu; jew*
- iii. *jekk il-fond ikun xort'oħra meħtieġ mill-Gvern għal skop ta' utilita' pubblica.*

Skont I-artikolu 8(2) jekk il-fond ikun tal-Gvern, jista' jirriprendi I-pussess ta' hanut minghajr il-htiega li jirrikorri lejn il-Bord.

Din il-Qorti, fis-sentenza citata, għamlet riferenza ghall-artikolu **1576A** tal-Kap.**16** introdott bl-Att IV tal-1995 fejn

---

¹⁰ Ara definizzjoni ta' "skop pubbliku" fil-Kap. 88 tal-Ligijiet ta' Malta li "jfisser kull skop li għandu x'jaqsam mal-użu eskużiv tal-Gvern jew mal-użu pubbliku ġenerali,"

il-Gvern inghata l-fakolta` li, rrispettivamente ta' x'jinghad f'xi ligi ohra, jittermina kirja minghajr il-htiega li jirrikorri quddiem awtorita` gudizzjarja. Dan l-Artikolu jghid hekk:

*“Minkejja d-dispozizzjonijiet l-ohra ta’ dan il-Kodici u ta’ kull ligi ohra sid il-kera meta dan ikun il-Gvern jew xi korporazzjoni jew xi awtorita’ mwaqqfa b’ligi jista’ **f’kull zmien fl-interess tal-pubbliku**, iħoll il-kuntratt tal-kiri meta l-kiri jkun sar għal zmien determinat li jkun għadu ma għalaqx, billi jagħti avvix ta’ l-istess b’att gudizzjarju lill kerrej,.....u malli jingħata dak l-avvix il-kuntratt ta’ kiri jinhall fid-data msemmija fl-avvix u għandhom japplikaw id-dispozizzjonijiet li gejjin ta’ dan is-subtitolu.”* (enfasi ta' din il-Qorti).

Fil-fehma tal-Qorti, dan l-artikolu ma japplikax ghall-kaz odjern peress li l-kirja in kwistjoni għandha titqies li giet terminata fit-30 ta' Gunju 2010 u għalhekk ma kenitx għadha vigenti meta nhareg l-ordni ta' zgħumbrament. Dan l-artikolu japplika għat-twaqqif ta' kuntratt ta' kiri li jkun għadu ma għalaqx u eccezzjonalment tagħti lill-Gvern il-fakolta` li jittermina kuntratt operattiv ghall-skopijiet pubblici mingħajr il-htiega li jirrikorri lejn l-awtorita' gudizzjarja ghall-permess.

Fid-dawl tal-premess, il-Qorti m'ghandhiex għalfejn tidhol fil-kwistjoni ta' utilita` jew interessa pubbliku ghaliex l-intimat mexa skont il-Ligi li ttih diskrezzjoni assoluta li ma jgeddidx kirja ta' hanut li jappartjeni lilu. Ghall-istess raguni, il-Ligi ma tagħmilx distinzjoni bejn hwienet li qed jigu avvjati sew u dawk fejn l-inkwilin mhux qed josserva l-kondizzjonijiet tal-kirja. Dawn huma rilevanti f'kaz li jkun sid privat li jmexxi kaz għar-riċċa pussess ta' hanut imma mhux fil-kaz fejn il-proprietà tappartjeni lill-Gvern (art 12 tal-kap.69).

Ikkonsidrat li l-artikolu 3 tal-Kap 228 japplika ghall-att ta' zgħumbrament "ta’ kull persuna minn kull art li tkun okkupata minn dik il-persuna mingħajr ebda titolu". Fid-dawl tal-principji enuncjati, tqies li l-atturi kienu qed jokkupaw il-fondi mertu ta' din il-kawza mingħajr ebda

Kopja Informali ta' Sentenza

titolu validu skont il-Ligi meta nhargu l-ordnijiet ta' zgumbrament fit-18 ta' Awwissu 2010.

Certament jekk l-atturi jhossu li l-Kummissarju tal-Artijiet agixxa ngustament fil-konfront tagħhom fl-ezercizzju tad-diskrezzjoni tieghu, għandhom rimedji ohra skont il-Ligi, izda mhux f'dan il-gudizzju fejn dak li qed jigi allegat huwa li ma jissussistux ir-rekwisiti previsti mill-Kap. 228 tal-Ligijiet ta' Malta.

III. KONKLUZJONI.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi fil-waqt li **tilqa'** l-eccezzjonijiet tal-intimat il-Kummissarju tal-Artijiet, **tichad** it-talbiet attrici *stante* li huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.

L-ispejjeż jithallsu mill-atturi.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----